

درس پانزدهم: کبوتر طوق دار

درفشان لاله در وی، چون چراغی   ولیک از دود او بر جانش داغی

مانند کردن لاله به چراغ: تشبیه/ «درفشان، چراغ» و «چراغ، دود، لاله، داغ»: مراعات نظیر/ لاله: ۱- گل لاله ۲- نوعی چراغ قدیمی که با چراغ و دود تناسب دارد: ایهام تناسب/ شاعر علت سیاهی و کبودی گل لاله را دودزدگی چراغ می داند: حسن تعلیل/ جان لاله): استعاره (تشخیص)/ واج آرایی «د»

شقایق بر یکی پای ایستاده   چو بر شاخِ زمرّد، جام باده

پا استعاره از گل های زیبا/ مانند کردن حالت قرارگیری شقایق بر ساقه سبزش به جام باده ای بر روی پایه زمردینش: تشبیه/ جام، باده: مراعات نظیر/ روی پا ایستادن شقایق: استعاره (تشخیص)

***

گفتم که چو ناگه آمدی عیب مگیر   چشم تر و نان خشک بر روی تازه

نان و نمک - نان و پنیر - چشم و روی : مراعات نظیر / داشتن چشم تر کنایه از غم و ناراحتی / داشتن نان خشک : کنایه از پذیرایی فقیرانه / داشتن روی تازه : کنایه از خوشرویی و مهمان نوازی / تر و خشک : تضاد / تر : ایهام تناسب ۱ خیس و اشکبار ۲- با طراوت (به تناسب تازه)